

relses virksomhed. Der kan være tvivl om, hvorvidt borgmesterens virksomhed som leder af kommunalbestyrelsens møder kan indklages for ombudsmanden, f. eks. hvis et medlem af oppositionen ikke finder, at mødeledelsen har været tilfredsstillende. Dette sidste har formentlig ikke være til sigtet. Det ville være højst uheldigt og undergravende for enhver borgmesterautoritet, om hans afgørelser som mødeleder kunne indbringes for ombudsmanden.

Spørgsmålet om formandens virksomhed som mødeleder kan meget vel blive aktuelt. Et spørgsmål af denne art har således været forelagt justitieombudsmanden i Sverige, idet dråtseldirektören i Umeå havde klaget over, at stadsfullmäktiges ordförande formentlig i strid med § 17, jfr. § 7, i den svenske kommunallov af 1953 havde nægtet ham ordet i et møde med den begrundelse, at han ikke havde ret til at ytre sig. Justitieombudsmanden kom nærmest på basis af den foreliggende kommunalforvaltningsretlige litteratur til det resultat, at stadsfullmäktiges ordförande var omfattet af tilsynsbeføjelsen, men afslog at behandle klagen på grund af begrænsningerne i den ovenfor omtalte instruks' § 9 (se JO's beretning 1959 pag. 369).

En afklaring her synes påkrævet og i selve lovtæksten, f. eks. ved en sålydende bestemmelse: „De enkelte medlemmers, herunder formandens, deltagelse i kommunalbestyrelsens forhandlinger og beslutninger kan ikke undergives kritik af ombudsmanden“.

b. Reglen i lovforslaget § 9 om, at ombudsmanden kan pålægge en kommunalbestyrelse at rejse disciplinærsag, kan virke noget ejendommelig. Beslutning om rejsning af disciplinærsag skal normalt træffes af kommunalbestyrelsen eller eventuelt af magistraten, altså ved en afstemning i disse forsamlinger. Det er lidt mærkeligt, at en ombuds-

mand kan pålægge et politisk selvstyrende organ at træffe afgørelser ved afstemning imod deres overbevisning, og det kan tænkes at forekomme, men man kan måske sige, at der efter ombudsmandens pålæg eksisterer en pligt for kommunalbestyrelsen, som der ikke skal stemmes om; den skal blot opfyldes. Værre er, at hele denne bestemmelse synes forkert, også for så vidt angår statstjenestemænd. Mon ikke disse regler er noget, der — altså urigtigt — er løbet med fra Sverige, hvor den enkelte tjenestemand jo i langt højere grad end vore tjenestemænd betragtes som selvstændig ansvarlig for tjenestens udøvelse under strafferetligt ansvar? Hvis tjenestemændene her handler for ministeren eller for kommunalbestyrelsen — og det antages jo — bør det være disse, der bør tage bestemmelsen om, hvorvidt der skal rejses *disciplinærsag* mod en tjenestemand.

Derimod kan der formentlig intet siges til, at ombudsmanden kan pålægge *anklagesmyndigheden* at rejse tiltale efter straffelovens bestemmelser om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, når grundlag herfor findes at foreligge, men § 9, stk. 2, bør udgå.

c. For så vidt man, uanset hvad der kan indvendes derimod, vil tillægge ombudsmanden en vis ret til også på det kommunale område at optage sager af egen drift, gøres opmærksom på, at den i udkastets § 6, stk. 3 (forslagets § 6, stk. 5), opstillede betingelse herfor — „for så vidt der er tale om krænkelse af væsentlige retlige eller administrative interesser“ — ikke synes af større betydning; navnlig er det ganske uklart, hvad „væsentlige administrative interesser“ kan begrunde. Skulle en sådan begrænsende tilføjelse have nogen betydning, burde den lyde på „krænkelse af afgørende retlige interesser“.